

Broj/Број: 01,02,03,04/2,03/11-05-391/09
Sarajevo/Сарајево, 12. 11. 2009.

KOLEGIJU OBAJU DOMOVA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH

KOLEGIJU TAJNIŠTVA

ČLANOVIMA IZASLANSTVA PSBIH U INTERPARLAMENTARNOJ UNIJI

SEKTORU ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I PROTOKOL

**Predmet: Izvješće sa 121. zasjedanja Skupštine Interparlamentarne unije, Ženeva,
od 19. do 21. listopada 2009. godine**

U razdoblju od 19. do 21. listopada 2009. u Ženevi je održano 121. zasjedanje Skupštine Interparlamentarne unije, na kojem su sudjelovali predstavnici 123 države članice. Izaslanstvo Parlamentarne skupštine BiH na ovome zasjedanju predstavljali su:

1. g. Drago Kalabić, predsjedatelj Izaslanstva PSBiH u IPU,
2. g. Vinko Zorić, prvi zamjenik predsjedatelja Izaslanstva,
3. g. Hilmo Neimarlija, drugi zamjenik predsjedatelja Izaslanstva,
4. gđa Azra Alajbegović, članica Izaslanstva,
5. g. Aljoša Čampara, tajnik Zajedničke službe,
6. gđica Marina Mijačević, tajnica Izaslanstva.

Na dnevnome redu 121. zasjedanja Skupštine IPU-a bile su sljedeće točke:

- 1. Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika 121. zasjedanja Skupštine IPU-a;**
- 2. Razmatranje zahtjeva za uvrštenje hitne točke u dnevni red;**
- 3. Panel rasprava o temama o kojima će biti vođena debata na 122. zasjedanju Skupštine, koja će se održati od 27. 3. do 1. 4. 2010. u Bangkoku:**
 - a. Suradnja i podijeljena odgovornost u globalnoj borbi protiv organiziranog kriminala, posebice trgovine drogom, prodajom ilegalnog oružja, trgovinom ljudima i prekograničnim terorizmom – Prvi stalni odbor za mir i međunarodnu sigurnost,**

- b. **Uloga parlamenata u razvoju Jug-Jug i trokutaste suradnje s ciljem ubrzanja ostvarenja Milenijskih razvojnih ciljeva – *Drugi stalni odbor za održivi razvoj, financije i trgovinu,***
- c. **Uloga mladih u demokratskim procesima – *Treći stalni odbor za demokraciju i ljudska prava.***

Ad - 1. Izbor predsjedatelja 121. zasjedanja Skupštine IPU-a

Sto dvadeset i prvo zasjedanje otvorio je predsjednik Interparlamentarne unije g. Theo Ben Gurirab, koji je izabran i za predsjedatelja 121. Skupštine, dok je za njegovu zamjenicu izabrana gđa Elissavet Papademetriou, zamjenica predsjednika Izvršnoga odbora.

Ad - 2. Razmatranje zahtjeva za uvrštenje hitne točke u dnevni red

U raspravi o uvrštenju hitne točke u dnevni red razmatrana su dva prijedloga:

1. *Situacija na okupiranim palestinskim teritorijima, posebno u Gazi*, zajednički prijedlog Irana i Omana;
2. *Parlamentarna akcija u osiguravanju globalne sigurnosti hrane*, zajednički prijedlog Australije i Ugande.

Dvotrećinskom većinom glasova (s 1.197 glasova „za“) usvojen je zajednički prijedlog Australije i Ugande.

Rasprava o ovoj točki dnevnoga reda održana je u ponedjeljak, 20. listopada 2009. u poslijepodnevnom satima, pod predsjedanjem gđe Papademetriou. U raspravi je sudjelovalo 28 parlamentarnih izaslanstava. Tijekom rasprave svi su govornici izrazili zabrinutost zbog raznih čimbenika koji izravno utječu na sigurnost hrane. Istaknute su posljedice degradacije zemljišta i okoliša uzrokovanih klimatskim promjenama. Stoga je ukazano na važnost predstojeće konferencije o klimatskim promjenama (COP15), koja će biti održana u Kopenhagenu, te potrebe parlamentaraca da sudjeluju na ovom značajnom događaju u organizaciji IPU-a. Naglašena je potreba veće koordinacije između parlamenata, međunarodnih i nevladinih organizacija u zajedničkim naporima za poboljšanje globalne sigurnosti hrane. Izražena je zabrinutost zbog ograničenih kapaciteta međunarodne zajednice da odgovori rastućoj potražnji za hranom uslijed povećane urbanizacije, nestašice vode, smanjenog ulaganja u istraživanje i razvoj poljoprivrede, te povećanja cijene električne energije. Apelirano je na potrebu većeg ulaganja u ruralni razvoj zemalja u razvoju radi poboljšanja sigurnosti hrane. Skupština je pozvala parlamente da poduzmu hitne i odlučne mjere za ostvarivanje Milenijskih razvojnih ciljeva kako bi do 2015. godine prepolovili broj ljudi pogođenih glađu.

Ad - 3. Plenarna rasprava o suradnji i podijeljenoj odgovornosti u globalnoj borbi protiv organiziranog kriminala, posebice trgovine drogom, ljudima i prodajom ilegalnog oružja

Plenarna rasprava vođena je na temelju izvješća koje su pripremili koizvjestitelji g. M. T. Ortun iz Mekiska i g. A. Wiriyachai s Tajlanda. Svi sudionici zasjedanja imali su priliku upoznati se sa sadašnjim stanjem organiziranog kriminala i izazovima s kojima se svijet suočava.

Istaknuto je da se od završetka Hladnoga rata i početka globalizacije kriminalci slobodnije kreću, jer im je olakšan prelazak granica, a samim time im je proširen raspon i opseg djelovanja. Organizirane kriminalne skupine provode svoje nezakonite aktivnosti pomoću glavnih tehnoloških alata, kao što su: informacijske mreže, financijski sustav i sofisticiranije naoružanje. Oni isto tako vješto koriste razlike u zakonodavstvu te razlike pravnih sustava koji ugrožavaju napore države da adekvatno odgovori na prijetnje organiziranog kriminala. Sadašnji globalni trendovi, poput porasta međuzavisnosti država i otvaranje granica uz postojeće socioekonomske, kulturne, pravne i političke nejednakosti, olakšavaju aktivnosti transnacionalnih kriminalnih skupina. Krijumčarenje droge i ljudi, poznatije kao ropstvo XXI. stoljeća, također je jedan od glavnih međunarodnih sigurnosnih problema i nedopuštenih aktivnosti u svijetu. Izražena je zabrinutost zbog značajnog porasta globalne kriminalne aktivnosti u posljednjim desetljećima. Trgovina ljudima globalni je fenomen koji traži globalnu akciju i zajedničko djelovanje svih država i različitih organizacija. Apelirano je na više usklađenih i intenziviranih akcija koje se bave ovim problemom, budući da je on u porastu u gotovo svim zemljama. Prema statističkim podacima, danas je dvostruko više žrtava trgovine ljudima nego što je to bio slučaj s robovima u okovima za 350 godina ropstva. Sudionici zasjedanja složili su se da je u cilju borbe protiv organiziranog kriminala potrebno prije svega razviti zajedničko djelovanje i strateški pristup.

Ad - 4. Uloga parlamenata u razvoju Jug-Jug i trokutaste suradnje s ciljem ubrzanja ostvarenja Milenijskih razvojnih ciljeva

Panel rasprava održana je pod predsjedanjem g. Martina Lelandea, predsjednika Drugog stalnog odbora (Francuska), a rasprava je vođena na temelju izvješća koje su pripremila dva koizvjestitelja: g. Francois-Xavier de Donne (Belgija) i g. Lubind (Zambija). Svi su se delegati suglasili da je suradnja Jug-Jug neophodna za razvoj međunarodne suradnje, jer nudi održive mogućnosti zemljama u razvoju i tranzicijskim zemljama kako u pojedinačnoj tako i u kolektivnoj potrazi za stalnim gospodarskim razvojem. Zemlje u razvoju imaju primarnu odgovornost za promicanje i provedbu suradnje Jug-Jug. U tom smislu parlameniti razvijenih zemalja i zemalja u razvoju pozvani su da podrže napore u razvoju za proširenje Jug-Jug suradnje. Razvijanje južnih zemalja sve više nameće potrebu pomoći jednih drugima u gospodarskom razvoju. Cilj suradnje Jug-Jug je promovirati samodostatnost među južnim narodima te ojačati odnose među državama čije su tržišne snage jednako podudarne, više nego u odnosima između Sjevera i Juga. Naglašeno je kako je suradnja Jug-Jug već ostvarena u nizu vrlo različitih područja, uključujući informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT), trgovinu, ulaganja, financije, poljoprivredu, zdravlje i obrazovanje. Apelirano je na slobodno kretanje roba, usluga, kapitala i ljudi, što potiče ulaganja i ubrzo gospodarski rast i trgovinu. Naglašeno je da su trgovinski sporazumi zemalja u razvoju ključni instrument za učinkovitu suradnju Jug-Jug te ih je potrebno dodatno poticati. Najveći izazov za trokutastu suradnju Jug-Jug-Sjever jest osigurati ravnomjernu podjelu dobitaka iz novih mogućnosti globalne trgovine među svim državama. Unutar juga uočen je zabrinjavajući stupanj divergencije među zemljama, gdje zemlje s niskim prihodima još uvijek čekaju rezultate za povećanje međuzavisnosti u globalnoj ekonomiji.

Ad - 5. Uloga mladih u demokratskim procesima

Panel rasprava o ovoj temi održana je 20. listopada 2009. u poslijepodnevnom satima, a predsjedatelj panela bio je g. Y. Zhumabayev (Kazahstan), prvi zamjenik predsjednika Stalnog odbora za demokraciju i ljudska prava. Koizvjestitelj za ovu temu bila je gđica Marija Lugarić (Hrvatska), koja je prezentirala izvješće i pozvala sudionike da daju svoje prijedloge koji bi obogatili finalno izvješće i konačan nacrt rezolucije na kojoj trenutačno radi. Svi sudionici suglasili su se da mladi ljudi imaju pravo sudjelovati u donošenju odluka. Jedna četvrtina svjetske populacije, koliko čine mladi ljudi, ne bi trebala biti isključena iz procesa donošenja odluka. Izazov s kojim se svijet suočava nije samo davanje garancije mladim ljudima na pravo sudjelovanja u procesu donošenja odluka, nego i jamčenje djelotvornog uživanja toga prava. Parlamentarna akcija treba se usredotočiti na borbu protiv isključenosti mladih iz političkog života, ali i otklanjanje apatije mladih prema političkim procesima. Naglašeno je da mladi ljudi nisu samo budućnost nego i sadašnjost.

Na prijedlog Izvršnog odbora, Upravno vijeće odlučilo je tajnim glasovanjem ponovno imenovati dosadašnjeg glavnog tajnika g. Andersa B. Johnssona na četvrti mandat, koji će trajati od 1. srpnja 2010. do 30. lipnja 2014. Vijeće je izabralo i pet novih članova Izvršnog odbora koji čine predstavnici parlamenta sljedećih zemlja: Armenije, Kambodže, Švedske, Švicarske i Vijetnama. Skupština je usvojila i proračun za iduću godinu u iznosu od CHF 18,832,30.

Na sjednici od 19. listopada 2009. Upravno je vijeće suspendiralo sudjelovanje Parlamenta Nigera u radu Interparlamentarne unije, te osudilo neustavno raspuštanje parlamenta od strane predsjednika države Niger. Od Odbora za ljudska prava parlamentaraca zatraženo je da ispita prilike u vezi s parlamentarcima u ovoj zemlji. Vijeće je također odlučilo suspendirati članstvo Papue Nove Gvineje i Somalije ako do 1. siječnja 2010. ne uplate zaostale doprinose za članstvo u Interparlamentarnoj uniji. Upravno je vijeće donijelo odluku i o mjestu održavanja oba zasjedanja Interparlamentarne unije u 2012. godini. Proljetno zasjedanje bit će održano u Ugandi, a jesenje u Kanadi.

Izvješće pripremila:

Marina Mijačević,
tajnica Izaslanstva PSBiH u IPU

Izvješće odobrio:

Drago Kalabić
predsjedatelj Izaslanstva PSBiH u IPU

Prilog:

Rezolucija usvojena na 121. zasjedanju Skupštine IPU-a